

Bijlage I – Sport en Bewegen

Sportmonitor

Op 6 november 2023 is een sportmonitor uitgezet onder sportverenigingen om antwoord te krijgen op bovengenoemde vragen. 21 Verenigingen hebben deze monitor ingevuld. Dat is een respons van 18% van alle sportverenigingen in de gemeente Tynaarlo. Hierbij kan worden opgemerkt dat een groot deel van de sportverenigingen in de gemeente Tynaarlo bestaat uit schaak- en biljartclubs en ijsverenigingen. Deze groep maakt een klein deel uit van de responsgroep. De ledenaantallen van de verenigingen die gereageerd hebben variëren van 12 tot 980. De verenigingen zijn afkomstig uit Zuidlaren, Eelde, Paterswolde, Vries, Zeijen en Tynaarlo. De takken van sport betreffen voetbal, volleybal, zwemmen, tennis, schaatsen, hardlopen, gymnastiek, schaken, biljarten, wielrennen en omniverenigingen. SportDrenthe geeft aan dat uit ervaring blijkt dat de respons onder verenigingen bij dergelijke monitors vaak laag is maar dat de uitkomsten op grote lijnen wel kenmerkend zijn voor de hele doelgroep aan sportverenigingen.

QuickScan sportclubs

De fractie van Leefbaar Tynaarlo heeft een QuickScan uitgevoerd onder 9 sportclubs. Onder deze groep zijn 3 sportclubs die de sportmonitor niet hebben ingevuld. De overige 6 hebben dat wel gedaan. De resultaten van de QuickScan zijn ter beschikking gesteld aan de behandelend ambtenaar van de motie Dijkstra.

Adviestrajecten bij sportverenigingen

In de gemeente Tynaarlo is een verenigingsadviseur van SportDrenthe actief. Hij adviseert verenigingen gevraagd en ongevraagd op vraagstukken op het gebied van ledenwerving- en behoud, vrijwilliger kader, verenigingsbeleid, verduurzaming, samenwerking tussen verenigingen, financiële ondersteuning waaronder subsidiering en sponsoring, veilig sportklimaat, accommodaties en meer. Het gaat hierbij om ondersteuning op maat. De buurtsportcoaches betrekken sportverenigingen bij activiteiten gericht op ledenwerving en-behoud. Daarnaast sluiten zij waar gewenst aan bij specifieke ondersteuningstrajecten waaronder trajecten gericht op veilig sportklimaat.

Resultaten onderzoek onder sportverenigingen

De resultaten uit de sportmonitor en de QuickScan zijn gecombineerd en waar relevant aangevuld met informatie vanuit de diverse ondersteuningstrajecten.

In relatie tot de punten uit uw motie valt het volgende op te merken:

Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)

Op 23 maart 2022 heeft de afdeling juridische zaken van de gemeente Tynaarlo in samenwerking met PlasBossinade Advocaten en Notarissen een bijeenkomst over de WBTR georganiseerd voor bestuurders van alle verenigingen en stichtingen in de gemeente Tynaarlo.

Uit de sportmonitor blijkt dat 81% van de sportverenigingen bekend is met de WBTR en dat 57% van de sportverenigingen voldoet aan de eisen van de WBTR. Daarnaast heeft SportDrenthe tweemaal een webinar georganiseerd op dit thema. Voor verenigingen die nog niet voldoen aan de eisen van de WBTR heeft SportDrenthe een 10-stappenplan beschikbaar waar enkele verenigingen al gebruik van hebben gemaakt.

Terugloop ledenaantallen

43% Van de verenigingen heeft in 2023 te maken gehad met een ledenterugloop. In alle gevallen ging het om minder dan 10 leden, veelal in de leeftijdscategorie 4-12 jaar. 57% van de verenigingen heeft in 2023 een ledentoeename gehad, ook hier veelal in de leeftijd 4-12 jaar. Een aanname bij deze

bevindingen is dat kinderen in deze leeftijdsgroep vaak nog op zoek zijn naar de sport die het beste bij hen past en daarom vaker van vereniging wisselen dan de oudere leden. Tot slot geeft 81% van de verenigingen aan in staat te zijn de leden te behouden.

Gebrek aan vrijwilligers

90% Van de verenigingen heeft moeite met het vinden en behouden van verenigingskader. 77% Van de verenigingen beschikt over onvoldoende vrijwilligers. 19% Van de verenigingen beschikt niet over een volledig bestuur. Deze percentages geven aan dat het werven en behoud van vrijwillig kader een actueel probleem is bij sportverenigingen. Dit beeld wordt ondersteund door de bevindingen uit de QuickScan van Leefbaar Tynaarlo. Uit de sportmonitor komen enkele punten naar voren waarop verbetering mogelijk is bij verenigingen. 60% Van de verenigingen beschikt niet over een functiebeschrijving voor alle vrijwilligersfuncties en 75% van de verenigingen is niet gestructureerd bezig met het werven en behouden van vrijwilligers.

Ondersteuningsaanbod

47% Van de verenigingen heeft behoefte aan advies en ondersteuning. 77% Van de verenigingen is bekend met de adviseurs van SportDrenthe en 47% maakt hier daadwerkelijk gebruik van. 66% Van de verenigingen geeft aan bekend te zijn met de buurtsportcoaches van Team Sport Tynaarlo en 23% geeft aan met hen samen te werken. In werkelijkheid heeft 67% van de respondenten in 2023 samengewerkt met de buurtsportcoaches op projecten waaronder de Koningsspelen, Oldstars en de vitaliteitsmarkt Zuidlaren. Mogelijk is de degenen die de monitor heeft ingevuld (veelal de voorzitter, secretaris of penningmeester) niet op de hoogte van alle activiteiten die in samenwerking met de buurtsportcoaches zijn uitgevoerd.

Advies en ondersteuning wordt gewenst op de volgende onderwerpen:

- Ledenwerving en -behoud
- Het vinden van vrijwilligers
- Duurzaamheid
- Financieel advies
- Veilig sportklimaat
- Samenwerking
- Communicatie
- Organisatiestructuur / professionalisering

Accommodatiehuur

In uw motie is niet gesproken over de financiële positie van verenigingen. Uit de QuickScan van Leefbaar Tynaarlo komt dit punt wel naar voren. Het gros van de ondervraagde verenigingen geeft aan dat de kosten voor accommodatiehuur grote druk geven op de verenigingsbegroting. Vaak wordt dit opgelost door het invoeren van contributieverhoging. Uit de verenigingsmonitor blijkt wel dat 90% van de verenigingen beschikt over een financiële reserve. Deze gegevens zijn gedeeld met de ambtenaar die zich bezig houdt met de afhandeling van de motie Machielsen (huur sportaccommodaties).

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten is het goed dat de gemeente verenigingen blijft adviseren en ondersteunen door de inzet van de buurtsportcoaches en de adviseurs van SportDrenthe. Zowel in een brede aanpak met bijvoorbeeld campagnes, als binnen maatwerktrajecten.

WBTR

Actief verspreiden van het 10-stappenplan WBTR door de verenigingsadviseur van SportDrenthe.

Ledenaantal

Voortzetten van het aanbod gericht op ledenwerving waaronder Sportpret, samenwerking buurtsportcoaches en verenigingen (onder meer Koningssspelen en vakantieactiviteiten), aanbod van de training ledenwerving en –behoud door de verenigingsadviseur van SportDrenthe

Vrijwilligers

In 2024 de focus van de verenigingsondersteuning leggen op het werven en behouden van vrijwilligers door:

- Actief aanbieden van de training werving en behoud van vrijwilligers door de verenigingsadviseur van SportDrenthe
- Actief aanbieden en leveren van advies en ondersteuning op maat bij specifieke vraagstukken van verenigingen op het gebied van (het ontwikkelen van) vrijwilligersbeleid door de verenigingsadviseur van SportDrenthe
- Actieve ondersteuning van sporttechnisch kader voor jeugd, binnen trajecten gericht op veilig sportklimaat en seniorensport door de buurtsportcoaches.
- Waardering van vrijwilligers van alle verenigingen en stichtingen, door de gemeente Tynaarlo. Eén vereniging geeft aan dat de inzet van vrijwilligers vooral vanuit de verenigingen zelf moet komen maar dat de gemeente dit indirect kan ondersteunen door een campagne te starten ten behoeve van bewustwording; ‘geen enkele verenigingen kan zonder vrijwilligers’.

Ondersteuningsaanbod

- De focus van het aanbod moet liggen op werving en behoud van vrijwilligers. Dat is hierboven al benoemd onder het kopje ‘vrijwilligers’.
- De overige onderwerpen die door verenigingen zijn genoemd als thema waarop ondersteuning is gewenst, kan worden opgepakt als maatwerktraject. Om verenigingen op maat te kunnen bedienen accountgesprekken blijven voeren en telefonisch contact blijven houden met verenigingen door de adviseur van SportDrenthe. Dit kost de vrijwilligers van verenigingen geen extra avond omdat de adviseur aansluit bij bestuurs- of commissievergaderingen van de vereniging. Op basis van deze accountgesprekken vervolgtrajecten op maat inzetten, in afstemming met de vereniging en hier waar gewenst de buurtsportcoaches bij te betrekken.
- Door vele bestuurswisseling, onvolledige overdracht en gebrek aan communicatie tussen vrijwilligers binnen de vereniging, gaat bekendheid van het ondersteuningsaanbod regelmatig verloren. Dit kan deels worden ondervangen door tweemaal per jaar het gehele aanbod aan advies- en ondersteuningsmogelijkheden actief onder de aandacht te brengen bij sportverenigingen. Uitvoering door eenmaal per jaar een mailing naar de sportverenigingen te verzorgen en eenmaal per jaar een bericht op de gemeentepagina en via de social media met verwijzing naar het ondersteuningsaanbod.